

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА**

**ПРИЈЕДЛОГ
(по хитном поступку)**

**ЗАКОН
О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНИ ЗАКОНА О ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ**

Бања Лука, фебруар 2019. године

**Приједлог
(по хитном поступку)**

**ЗАКОН
О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНИ ЗАКОНА О ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ**

Члан 1.

У Закону о високом образовању („Службени гласник Републике Српске“, бр. 73/10, 104/11, 84/12, 108/13, 44/15, 90/16 и 31/18) у члану 5. у ставу 2. ријечи: „(у даљем тексту: Министарство)“ бришу се.

Члан 2.

У члану 10. у ставу 2. ријеч: „Министарство“ замјењује се ријечима: „Министарство за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво (у даљем тексту: Министарство)“.

Члан 3.

У члану 13. у ставу 2. ријечи: „министар просвјете и културе“ замјењују се ријечима: „министар за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво (у даљем тексту: министар)“.

Члан 4.

У члану 49. став 11. брише се.
Досадашњи став 12. постаје став 11.

Члан 5.

У члану 98. став 2. мијења се и гласи:
„(2) Наставник и сарадник који се налази на породичном одсуству или боловању дужем од годину дана има право на мировање рокова за избор у академска звања, у складу са статутом високошколске установе.“

У ставу 4. ријечи: „става 1.“ замјењују се ријечима: „ст. 1. и 2.“.

Члан 6.

У члану 148. став 1. мијења се и гласи:
„(1) Студенти уписани на дипломски студиј који су испунили услове за стицање статуса апсолвента до краја академске 2017/2018. године, према одредбама Закона о универзитету (‘Службени гласник Републике Српске’, бр. 12/93, 14/94, 99/04 и 92/05), могу завршити те студије по започетом наставном плану и програму, условима и правилима студија најдуже до краја академске 2019/2020. године.“

Послије става 1. додају се нови ст. 2. и 3. који гласе:

„(2) Студенти уписани на дипломски студиј у трајању од пет или шест година према одредбама Закона о универзитету могу завршити те студије по започетом наставном плану и програму, условима и правилима студија најдуже до краја академске 2021/2022. године.

(3) Студенти уписани на постдипломски студиј према одредбама Закона о универзитету могу завршити те студије по започетом наставном плану и програму, условима и правилима студија најдуже до краја академске 2019/2020. године.“

Досадашњи ст. 2. и 3. постају ст. 4. и 5.

У досадашњем ставу 2. који постаје став 4. ријечи: „става 1.“ замјењују се ријечима: „ст. 1, 2. и 3.“.

У досадашњем ставу 3. који постаје став 5. ријечи: „става 1.“ замјењују се ријечима: „ст. 1, 2. и 3.“.

Члан 7.

У члану 149. у ставу 2. ријечи: „30. септембром 2020. године“ замјењују се ријечима: „30. септембром 2022. године“.

Члан 8.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број:
Датум:

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Недељко Чубриловић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРИЈЕДЛОГА ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНИ ЗАКОНА О ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ

(по хитном поступку)

I УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење Закона о измјенама и допуни Закона о високом образовању садржан је у Амандману XXXII т. 6. и 12. на члан 68. Устава Републике Српске, према коме Република Српска, између осталог, уређује и обезбјеђује бригу о дјечи и омладини, образовању, култури и заштиту културних добара, физичку културу, као и у члану 70. тачка 2. Устава Републике Српске, којим је утврђено да Народна скупштина Републике Српске доноси законе.

II УСКЛАЂЕНОСТ СА УСТАВОМ, ПРАВНИМ СИСТЕМОМ И ПРАВИЛИМА НОРМАТИВНОПРАВНЕ ТЕХНИКЕ

Према Мишљењу Републичког секретаријата за законодавство број: 22.04-020-488/19 од 8. фебруара 2019. године, уставни основ за доношење овог закона садржан је у Амандману XXXII тачка 12. на члан 68. Устава Републике Српске, према којем Република, између осталог, уређује и обезбјеђује област образовања, и у члану 70. тачка 2. Устава Републике Српске, којим је утврђено да Народна скупштина Републике Српске доноси законе.

Обрађивач Закона је, у складу са чланом 41. став 1. Правила за израду закона и других прописа Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 24/14), у Образложењу Закона навео разлоге за доношење Закона о измјенама и допуни Закона о високом образовању. Према наведеном, основни разлог за доношење измјена и допуне Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Српске“, бр. 73/10, 108/13, 44/15, 90/16 и 31/18) је усклађивање овог закона са Законом о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“, број 115/18). Наиме, новим Законом о републичкој управи послови високог образовања, који су до сада били у надлежности Министарства просвјете и културе, пренесени су у надлежност Министарства за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво.

Такође, један од разлога за доношење Закона о измјенама и допуни Закона о високом образовању је продужење рока за завршетак дипломског и постдипломског студија студентима уписаним по Закону о универзитету („Службени гласник Републике Српске“, бр. 12/93, 14/94, 99/04 и 92/05).

Републички секретаријат за законодавство је, не упуштајући се у цјелисходност законских рјешења, дао одређене примједбе и сугестије у циљу усклађивања предложеног текста Закона са Правилима за израду закона и других прописа Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 13/06 и 20/06), у дијелу који се односи на начин писања измјена и допуна прописа. Наиме, сходно одредби члана 103. Правила за израду закона и других прописа Републике Српске, измјене и допуне овог закона врше се према Правилима за израду закона и других прописа Републике Српске.

Обрађивач Закона прихватио је дате примједбе и сугестије и уградио их у текст Приједлога закона.

Овај секретаријат констатује да је обрађивач у складу са чланом 221. Пословника Народне скупштине Републике Српске образложио разлоге за доношење овог закона по хитном поступку.

Будући да је предметни закон усаглашен са Уставом, правним системом Републике Српске и Правилима за израду закона и других прописа Републике Српске, мишљење Секретаријата за законодавство је да се Приједлог закона о измјенама и допуни Закона о високом образовању (по хитном поступку) може упутити даље на разматрање.

III УСКЛАЂЕНОСТ СА ПРАВНИМ ПОРЕТКОМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Према Мишљењу Министарства за европске интеграције и међународну сарадњу број: 17.03-020-496/19 од 12. фебруара 2019. године, а након увида у прописе Европске уније и анализе одредаба Приједлога закона о измјенама и допуни Закона о високом образовању (по хитном поступку), није установљено да постоје релевантни извори права ЕУ који уређују материју достављеног приједлога, због чега у Изјави о усклађености стоји оцјена „непримјењиво“.

IV РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Доношењем новог Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“, број 115/18) извршена је реорганизација републичке управе, ради функционалности организације Владе Републике Српске, прилагођене савременим кретањима.

Ступањем на снагу Закона о републичкој управи послови високог образовања који су до сада били у надлежности Министарства просвјете и културе пренесени су у надлежност Министарства за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво.

Такође, разлог за доношење Закона о измјенама и допуни Закона о високом образовању јесте продужење рока за завршетак дипломског и постдипломског студија студентима уписаним по Закону о универзитету за двије академске године, као и продужење рока за стицање научног степена доктора наука.

V РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Чланом 221. Пословника Народне скупштине Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 31/11 и 34/17) дата је могућност, изузетно, за доношење закона по хитном поступку у случају када се законом уређују питања и односи настали усљед околности које нису могле да се предвиде, а недоношење закона би могло проузроковати штетне посљедице по живот и здравље људи, безбједност Републике и рад органа и организација.

Доношењем Закона о републичкој управи извршена је реорганизација републичке управе, ради функционалности организације Владе Републике Српске, прилагођене савременим кретањима.

Ступањем на снагу Закона о републичкој управи послови високог образовања који су до сада били у надлежности Министарства просвјете и културе пренесени су у надлежност Министарства за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво, а будући да је у Закону о високом образовању прописана надлежност Министарства просвјете и културе и овлаштења министра просвјете и културе, било је неопходно измијенити одредбе којима се уређује надлежност Министарства и овлаштење министра.

Разлог за доношење овог закона по хитном поступку огледа се и у потреби да се избјегну штетне посљедице по студенте који студирају према одредбама Закона о универзитету.

Предложеном измјену су иницирале студентске организације у Републици Српској, да би се студентима уписаним по Закону о универзитету на дипломски студиј рок за завршетак студија продужио за двије академске године. У складу с тим продужен је и рок за завршетак постдипломских студија и рок за завршетак докторских студија.

VI ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА

Чланом 1. Приједлога закона о измјенама и допуни Закона о високом образовању (у даљем тексту: Приједлог закона), у члану 5. став 2. основног текста Закона о високом образовању (у даљем тексту: Закон) брисана је скраћеница за министарство која се односила на Министарство просвјете и културе.

Чланом 2. Приједлога закона мијења се члан 10. став 2. Закона. Ријеч: „Министарство“ замјењује се ријечима: „Министарство за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво (у даљем тексту: Министарство)“ јер је област високог образовања, у складу са новим Законом о републичкој управи, пренесена у надлежност Министарства за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво.

Чланом 3. Приједлога закона мијења се члан 13. став 2. Закона. Ријеч: „министар“ замјењује се ријечима: „министар за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво (у даљем тексту: министар)“ јер је област високог образовања, у складу са новим Законом о републичкој управи, пренесена у надлежност Министарства за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво.

Чланом 4. Приједлога закона брише се одредба која се односи на полагање испита уз накнаду трошкова након истека апсолвентског стажа. Будући да у Закону постоји одредба члана 49. став 12. којом је прописано да високошколска установа својим актом регулише правила студирања апсолвентата. У примјени Закона одредба која се брише показала се као непотребна.

Чланом 5. Приједлога закона мијења се одредба члана 98. став 2. Закона која се односи на мировање рокова за избор у академска звања. У важећем Закону мировање рокова за избор у академска звања, наставнику и сараднику који се налази на породичном одсуству или боловању дужем од годину дана прописано као обавезно. Овим измјенама се наставнику или сараднику даје могућност избора кориштења права за продужење рока.

Чланом 6. Приједлога закона мијења се одредба члана 148. став 1. Закона, којом се студентима уписаним на дипломски студиј који су испунили услове за стицање статуса апсолвента до краја академске 2017/2018. године, према одредбама Закона о универзитету, продужује рок за завршетак студија за двије академске године. У истом члану се додају нови ст. 2. и 3. којима се продужује рок за завршетак студија студентима уписаним на дипломски студиј у трајању од четири односно пет година, односно студентима уписаним на постдипломске студије.

Чланом 7. Приједлога закона мијења се одредба члана 149. став 2. Закона којом се продужава рок за завршетак докторских студија за двије академске године.

Чланом 8. прописује се ступање на снагу овог закона.

VII ПРОЦЈЕНА УТИЦАЈА ЗАКОНА, ДРУГИХ ПРОПИСА И ОПШТИХ АКТА НА УВОЂЕЊЕ НОВИХ, ИЗМЈЕНУ ИЛИ УКИДАЊЕ ПОСТОЈЕЋИХ ФОРМАЛНОСТИ КОЈЕ ОПТЕРЕЂУЈУ ПРИВРЕДНО ПОСЛОВАЊЕ

Увидом у спроведени процес методологије кратке процјене утицаја прописа на Приједлог закона о измјенама и допуни Закона о високом образовању (по хитном поступку), Министарство привреде и предузетништва, у Мишљењу број: 18.01-020-492/19 од 11. фебруара 2019. године констатује следеће:

- Да закон није планиран програмом рада Владе и Народне скупштине Републике Српске за 2019. годину.
- Да је обрађивач правилно анализирао постојеће стање и дефинисао проблем, те је исти саставни дио „Разлога за доношење или измјену и/или допуну закона“.
- Да је обрађивач правилно дефинисао циљеве који се желе постићи доношењем закона.

У погледу спровођења процеса консултација, обрађивач је навео да су обављене консултације, те да је одржано више састанака са представницима високошколских установа и представницима студената.

Приликом утврђивања опција за рјешење проблема, обрађивач наводи да се циљеви који се желе постићи овим Приједлогом могу остварити само регулаторном промјеном.

У вези са утицајем на пословно окружење, обрађивач је навео да Приједлог закона неће имати директан утицај на пословно окружење.

Што се тиче утицаја на јавни буџет, обрађивач је навео да за спровођење овог закона нису потребна додатна финансијска средства и да исти неће имати утицај на јавни буџет.

У вези са утицајем на здравствени и социјални статус грађана, обрађивач је навео да ће Приједлог закона имати позитиван утицај на студенте дипломских, постдипломских и докторских студија који су започели студије у складу са Законом о универзитету. Позитиван утицај ће се огледати у продужењу рока за завршетак дипломског студија, односно подстипломских студија и рока за започињање и завршетак докторских студија.

У вези са утицајем на животну средину, обрађивач је навео да Приједлог закона нема утицаја на животну средину.

У вези са утицајем на одрживи развој, обрађивач је навео ће доношењем овог закона бити омогућена примјена и спровођење Закона о високом образовању који је овим измјенама усклађен са новим Законом о републичкој управи, као и да ће се продужењем рока за завршетак дипломских студија, односно подстипломских студија и рока за започињање и завршетак докторских студија дугорочно избјећи штетне посљедице по студенте који студирају у складу са Законом о универзитету.

Када је у питању спровођење прописа, односи се на Министарство за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво, као и високошколске установе.

Приједлогом закона се не дефинишу нове формалности, нити се предвиђа укидање и/или измјена постојећих формалности.

Министарство привреде и предузетништва је утврдило да је обрађивач, приликом примјене скраћеног процеса процјене утицаја прописа, поступио у складу с методологијом прописаном у т. VI и VIII Одлуке о спровођењу процеса процјене утицаја прописа у поступку израде прописа.

VIII ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ЕКОНОМСКА ОПРАВДАНОСТ ДОНОШЕЊА ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна додатна средства из буџета Републике Српске.

ПРИЛОГ

ЗАКОН О ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ

(Текст предложених измјена и допуна уграђен у основни текст Закона)

Члан 5.

(1) Приступ високом образовању имају сва лица која су завршила четворогодишњу средњу школу у Републици и Босни и Херцеговини (у даљем тексту: БиХ), као и ученици који су завршили средњу школу у иностранству.

(2) Ради уписа на високошколске установе у Републици, ученици који су средњу школу завршили у иностранству дужни су доказ о завршеној средњој школи, свједочанство или диплому, нострификовати у Министарству просвјете и културе.

(3) У поступку нострификације из става 2. овог члана признаће се свједочанство или диплома које показују ниво образовања који се суштински не разликује од образовања у Републици и БиХ.

(4) Поступку нострификације из става 2. не подлијежу свједочанства или дипломе стечене у Републици Србији, на основу Споразума о узајамном признавању докумената у образовању и регулисању статусних питања ученика и студената ("Службени гласник Републике Српске", број 79/05).

(5) Приступ високом образовању не може бити ограничен директно или индиректно на основу: пола, расе, сексуалне оријентације, физичког недостатка, брачног стања, боје коже, језика, вјероисповијести, политичког или другог мишљења, националног, етничког или социјалног поријекла, везе са неком националном заједницом, имовине, статуса стеченог рођењем, броја година или неког другог статуса.

Члан 10.

(1) Лица која су завршила студиј према прописима који су били на снази до ступања на снагу овог закона могу тражити од високошколске установе у којој су стекли звања да им у поступку утврђеним статутом високошколске установе изда јавну исправу о еквиваленцији раније стеченог звања с новим звањем, у складу са законом из члана 9. став 2. овог закона.

(2) Ако је високошколска установа на којој је стечено научно и стручно звање престала са радом, **Министарство за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво** (у даљем тексту: **Министарство**) ће одредити високошколску установу која ће поступити у складу са ставом 1. овог члана.

(3) Лица из става 1. овог члана имају право и на издавање додатка дипломи.

Члан 13.

(1) Области образовања из члана 12. овог закона и нижи нивои класификације истих, утврђују се Правилником о областима образовања, у складу са међународном стандардном класификацијом образовања.

(2) Правилник из става 1. овог члана доноси **министар за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво** (у даљем тексту: **министар**).

Члан 49.

(1) Испитни рокови су: јануарско-фебруарски, априлски, јунско-јулски, септембарски и октобарски.

(2) Јануарско-фебруарски рок, јунско-јулски и септембарски испитни рокови садрже два испитна термина.

(3) Априлски и октобарски испитни рокови садрже један испитни термин, с тим да се октобарски испитни рок мора завршити најкасније до 15. октобра.

(4) Студенти имају право полагати испите у оба испитна термина прописана ставом 2. овог члана.

(5) Студент стиче услове за упис наредне године студија ако је у студијској години у коју је уписан остварио 60 ECTS бодова.

(6) У случају да студент не испуни услове за упис наредне године студија, обнавља годину и има право да прати наставу и полаже испите из наредне године студија до броја бодова које је остварио у претходној години студија.

(7) Високошколска установа за студента из става 6. овог члана утврђује испите које може слушати и полагати у наредној години студија, о чему води посебну евиденцију.

(8) Подаци уписани у евиденцију из става 7. овог члана уписују се у студентску књижицу и матичну књигу након што студент упише годину студија за коју је вођена евиденција.

(9) Апсолвентски стаж на првом циклусу студија траје двије године од истека посљедње године студија, а на другом циклусу студија траје 12 мјесеци од истека посљедње године студија.

(10) Изузетно од става 1. овог члана, високошколска установа може организовати испитне рокове за апсолвенте сваког календарског мјесеца, изузев јула и августа, са по једним испитним термином.

(11) Правила студирања апсолвената уређује се општим актом високошколске установе.

Члан 98.

(1) Наставник и сарадник имају право на мировање рокова за избор у академска звања и на мировање права и обавеза из радног односа, у вријеме док обављају дужност ректора или проректора у високошколској установи, у складу са њеним статутом или док обављају другу јавну функцију.

(2) Наставник и сарадник који се налази на породичком одсуству или боловању дужем од годину дана има право на мировање рокова за избор у академска звања, у складу са статутом високошколске установе.

(3) Наставнику послје пет година рада проведених на високошколској установи може бити одобрено плаћено одсуство у трајању од једне школске године ради стручног и научног усавршавања, у складу са статутом високошколске установе.

(4) Ако се наставник или сарадник одлуче за коришћење права из **ст. 1. и 2.** овог члана, дужан је да се обрати високошколској установи захтјевом за одобрење.

(5) Високошколска установа дужна је одлучити о захтјеву из става 4. овог члана у складу са законом и општим актом високошколске установе.

Члан 148.

(1) Студенти уписани на дипломски студиј који су испунили услове за стицање статуса апсолвента до краја академске 2017/2018. године према одредбама Закона о универзитету („Службени гласник Републике Српске“, бр. 12/93, 14/94, 99/04 и 92/05) могу завршити те студије по започетом наставном плану и програму, условима и правилима студија најдуже до краја академске 2019/2020. године.

(2) Студенти уписани на дипломски студиј у трајању од пет или шест година према одредбама Закона о универзитету могу завршити те студије по започетом наставном плану и програму, условима и правилима студија најдуже до краја академске 2021/2022. године.

(3) Студенти уписани на постдипломски студиј према одредбама Закона о универзитету могу завршити те студије по започетом наставном плану и програму, условима и правилима студија најдуже до краја академске 2019/2020. године.

(4) Ако је високошколској установи, на коју су уписана лица из ст. 1, 2. и 3. овог члана, у међувремену одузета дозвола за рад, иста је дужна затеченим студентима обезбиједити завршетак школовања на другој лиценцираној високошколској установи која изводи исти или сродан студијски програм.

(5) Ступањем на снагу овог закона студенти који не доврше дипломски и постдипломски студиј у року предвиђеном у ст. 1, 2. и 3. овог члана могу студије наставити у складу са овим законом.

Члан 149.

(1) Лица која су стекла или ће стећи академски назив магистра наука, односно лица која су испуњавала услове за покретање поступка за стицање научног звања доктора наука, према Закону о универзитету, могу стећи научни степен доктора наука одбраном докторске дисертације у складу са наведеним законом.

(2) Лица из става 1. овог члана имају право да започну поступак за стицање научног степена доктора наука до почетка академске 2017/2018. године, на универзитетима који су основани у складу са Законом о универзитету на оним студијским програмима на којима је изведена најмање једна генерација студената постдипломског студија, с тим да се научни степен доктора наука може стећи закључно са **30. септембром 2022. године**.